
Sundhedsfremmeaktiviteter i et innovativt perspektiv og med frivilligsamarbejde

**Linda Lundgaard Andersen
Centerleder, Center for Socialt Entreprenskab
Forskerskoleleder, Forskerskolen i Livslang Læring
Roskilde Universitet
lla@ruc.dk**

Socialt entreprenørskab er et at tidens modeord som ofte anvendes om nye velfærdsinitiativer – herunder sundhedsfremme - som er fornyende, tværgående, har en social værdi og ofte også retter sig mod socialt udsatte.

- Socialt entreprenørskab og socialøkonomiske virksomheder og deres kendetegn via praksiseksempler
- Lærings- , deltagelses- og innovationsformer

Muhabet

- Muhabet er et værested for psykisk syge og traumatiserede flygtninge og indvandrere, hvor de kan komme og være en del af et fællesskab og få opmærksomhed, aner
- ”Muhabet er et supplement til det offentlige system. Vi tilbyder ikke medicinsk behandling, men vi giver de psykisk syge indvandrere et sted, hvor de kan dulme deres ensomhed og genfinde respekten for sig selv,” Najib Hadar, stifter af Muhabet

”Når maven er mæt, synger hovedet.”

Gæst

”Samarbejdet med virksomhederne er også en måde at skabe opmærksomhed omkring psykiske syge indvandrere. Samtidig er det et pust ude virkeligheden, når slagteren kommer med kød. At de lokale forretninger har lyst til at samarbejde med os, får desuden gæsterne til at føle sig som en del af samfundet.”

Props & Pearls

- **Props & Pearls** er Europas første sundhedslounge for kvinder, der har brug for særlige hjælpemidler og rådgivning
- *Vi synes at der har manglet et sted hvor kvinderne i et trygt og feminint miljø kan få inspiration til hvordan de selv aktivt kan bidrage til at genvinde sundhed og kvindelighed.”*

Birgitte Baht, Stifter, Props & Pearls

Her er fokus på områder som brystkræft, underlivskræft og inkontinens. Områder hvor kvinderne udover sygdommen slås med tabu og tab af kvindelighed. Props & Pearls er også initiativtager til fonde støttede projekter, der skal øge viden og dialog samt bryde tabu på de områder, der arbejdes med.

- *”Alle Props & Pearls projekterne udspringer af de samtaler vi har med kvinderne i loungen. Her hører vi om kvindernes udækkende behov, som vi så søger at opfylde på måder, der netop appellerer til kvinder. Projekterne foregår ofte i samarbejde med andre interessenter, som patientforeninger, eksperter, leverandører mv.”*

Entreprenørskab

- Fransk: ”at gøre noget” – en person som er aktiv, som får noget fra hånden
- Social forandring – et ændringsperspektiv – ”change agent”
- Forfølgelsen af mulighed / *opportunity* uden for de ressourcer man har kontrol over
- Turde løbe en *risiko*
- Entreprenør-organisationen fokuserer på *muligheder, ikke ressourcer*

Richard Swedberg, Stockholm University; James Austin, Harvard Business School

Socialt entreprenørskab

- ***Skabelsen af en social værdi***
    - integration, højnelse af institutionel kapacitet, social kapital, empowerment, boligsocial indsats, fattigdomsbekæmpelse

  - ***ved hjælp af innovation***
    - ny tilgang til det sociale problem

  - ***med det civile samfund som privilegeret deltager***
    - frivillige foreninger og NGO'er

  - ***som (ofte) har en økonomisk betydning***
    - for deltagerne, lokalsamfundet, samfundet
- Lundgaard Andersen, Hulgård og Bisballe, 2008

Social innovation

Social Innovation referer til nye strategier, begreber, ideer og organisationer som opfylder sociale behov – fra arbejdsliv og dets betingelser til uddannelse til community work og sundhed – som udvider og styrker det civile samfund

Hvad er social innovation

En definition af social innovation

- udvikle nye kombinationer af eksisterende praksiselementer // schumpeter's inkrementel innovation
- udvikle radikale nyskabelser på tværs af sektorer og i tværfaglige samarbejder // schumpeter's radikale innovation
- etablere nye sociale relationer mellem mennesker og grupper som gør en markant forskel og kan virker fortsat fornyende // von Hippel's demokratiske og åbne innovation

Geoff Mulgan 2007 Social Innovation. Skull Centre, Oxford, UK

Hvorfor er social innovation nødvendigt?

- Et omskifteligt moderne samfund: videns- og informationssamfund
- Global og lokal konkurrencesituation med fokus på menneskelige ressourcer
- Velfærdsstat under pres: økonomi, nye måder
- Hårdnakkede sociale – og dermed samfundsmæssige - problemer som er vanskelige at løse
- Nye partnerskaber og nye tværfaglige samarbejder
- Nye opfattelser af brugere/borgere/professionelle – med empowerment, aktiv deltagelse og medskabelse
- Nye professionelle, nye kvalifikationer - måske skabelse af nye professions-profiler og nyt faglige fundament

Lærings- og kompetenceprofil

- Etablerer ligeværdige og aktivt deltagende arenaer
- Et lærings- og erfaringsmættet miljø fokuseret på aktivitet og skabelse – at gøre noget
- Trinvis læring i samspil med fuldt ejerskab
- Ledelse som er motiverende, skaber medindflydelse, er netværksorienteret og rollemodeller
- Positioner under transformation:
  - fra udsat til med-ejerskab
  - fra ideer til realiseringer af produkter og produktion
  - fra passivitet til aktiv medskabende
  - fra klassisk professionel til 'co-production'

Frivilligsamarbejde og sundhedsfremme

- Tilbyder et engagementsunivers, netværk og fællesskab
- Tilbyder et univers af ligeværd, uegennytte, gøre noget for andet
- Kan skabe nye arenaer for professionelle og borgere/bruger i forskellige konfigurationer
- Sammenstød mellem forskellige rationaler og kulturer
- Ressourcemangel som barrierer for de fælles prioriteter, behov og ønsker
- Arbejds og fri tid som nødvendig byggesten i partnerskaber
- Kan ildsjæle – professionelle og frivillige - bære dette?
- Afmontering af velfærdsstat og ydelser ?